

VLERESIM PARAPRAK I NDIKIMIT NE MJEDIS

OBJEKTI:

"Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona Industriale (ish rezervat e shtetit-Ura e Hanit)" dhe linjes se dergimit, Bashkia Berat "

A.Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona Industriale (ish rezervat e shtetit-Ura e Hanit)

B.Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat

POROSITES:

UJËSJELLËS KANALIZIME BERAT-KUÇOVË sh.a

PROJEKTUES:

BOE: "KKG PROJECT" sh.p.k & "LEAD CONSULTING"

sh.p.k & "IDEAL Design & Services" sh.p.k

Perfaqesues

Ing. Ardit KANE

Raport i Vlerësimit Paraprak i Ndikimit në Mjedis për projektin:

A.Ndertim i rrjetit të ujësjes së zonës industriale (ish rezervat e shtetit-Ura e Hanit)

B.Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat

Bashkia Berat

*Klasifikimi i Vlerësimit Paraprak i Ndikimit në Mjedis, mbështet në ligjin nr. 10440 datë 07.07.2011
“Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, sipas shtojcës II, pika 10/Prodhime Infrastrukturore: g)
Instalime të kanaleve ujësues/akuedoteve në distanca të largëta;*

Pergatitur nga: *Sonila Llupo Gogu*

Eksperte Mjedis

Olgert Gjika

Ekspert Mjedis

Subjekti aplikues: *UJËSJELLËS KANALIZIME BERAT-KUÇOVË
sh.a*

Ndertim i rrjetit të ujësjes së zonës industriale Bera
Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat

Bashkia Berat

1

Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis
Olgert Gjika, Ekspert Mjedis

2022

Ky raport i Vleresimit Paraprak te Ndikimit ne Mjedis vlereson nga pikepamja mjedisore dhe sociale projektin per furnizimin me uje te zones industriale (ish rezervat e shtetit-Ura e Hanit), linjës së dërgimit Depo nr.1 – Depo Kombinat, te ndodhur ne Bashkine Berat. Parametrat baze te projektimit jane adoptuar me modifikimet ne lidhje me madhesine e rrjetit shpernadres.

Qëllimi i përgjithshëm i projektit është të kontribojë në përmirësimin e kushteve të jetesës së popullatës në Bashkine Berat.

Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	2
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

Përmbatja e studimit

1. Hyrje	17
1.1 Qellimi dhe objektivat e vlerësimit të ndikimit në mjedis	17
1.2 Metodologjia e hartimit të VNMsë	18
1.3 Kuadri ligjor	18
2. Mbulesa bimore në zonën e projektit të propozuar	20
2.1 Zonat e mbrojtura dhe monumetet e natyres	21
2.2 Informacione për praninë e burimeve ujore	22
3. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS	23
3.1 Vlerësimi i ndikimeve në ajër	24
3.2 Ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës së projektit.....	24
3.3 Ndikimi në cilësinë e ujrave sipërfaqësore	25
3.4 Zhurmat	26
3.5 Peisazh.....	26
3.6 Mbetjet	26
3.7 Ndikimet negative në habitate dhe biodiversitetin e zonës së projektit	27
4. Shkarkimet e mundshme në mjedis	28
4.1 Ujëra të ndotura	28
4.2 Gaze dhe pluhur	28
4.3 Zhurma	28
4.4 Vibre.....	30
4.5 Shkarkimi i mbetjeve	30
5. Kohezgjatja e mundshme të ndikimeve negative të identifikuar.....	31
5.1 Vlerësimi i rëndësisë së ndikimeve mjedisore	31
6. Shtrirja e undshme hapësinore të ndikimit në mjedis	33
6.1 Perhapja e pluhurave në ajër	33
6.2 Perhapja e mbetjeve në zonë	33
6.3 Perhapja e ndotesve në ujrat sipërfaqësore	34
6.4 Perhapja e zhurmave në mjedis.....	34
7. Rehabilitimi i mjedisit.....	34
8. Masat zbutëse të ndikimeve negative në mjedis	34

8.1 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e ajrit	35
8.2 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e tokës	35
8.3 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e ujrave sipërfaqësorë dhe nëntokësore.....	35
8.4 Masat zbutëse për ndikimet që ndikojnë në cilësinë e florës	36
8.5 Masat zbutëse për ndikimet ndaj vibrimeve.....	36
9. Ndikimet e mundshme në mjedisin ndërkufitar.....	37

Lista e figurave

Figura 1: Distanca e zones se projektit nga Parku Kombetar I Tomorit.....	22
Figura 2: Lumi Osum trupi uJOR kryesor i qytetit te Beratit.....	23

Lista e tabelave

Tabela 1: Kodet e mbetjeve që priten të gjenerohen.....	27
Tabela 1: Vlerat më të larta të lejuara në punimet ndërtimore- Surrey County Council	29
Tabela 2: Niveli i zhurmave.....	29
Tabela 3: Kodet e mbetjeve që priten të gjenerohen.....	30
Tabela 4: Vleresimi I ndikimeve mjedisore faza ndertimore.....	32

Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	4
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

Përkufizime¹

“**Zhvillues**” është personi ose autoriteti publik që kërkon miratim për të zhvilluar një projekt privat apo publik. E drejta e aplikimit të këtij raporti të Vlerësimit Paraprak të Ndikimit në Mjedis është e bashkë të Berat.

“**Vlerësimi i ndikimit në mjedis (VNM)**” është procesi që kryhet për vlerësimin e përgjithshëm të ndikimeve të rëndësishme negative, të drejtpërdrejta ose jo, në mjedis, nga projekte të propozuara publike dhe private.

“**Vendim**” është dokumenti zyrtar i lëshuar nga AKM-ja, në të cilin është vendosur nëse një projekt i shtojcës II duhet apo jo t’i nënshtrohet procedurës së thelluar të VNM-së.

¹ Referuar Ligjit për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis

Ndertim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	5
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

1. Hyrje

Ky raport i vleresimit të ndikimit në mjedis është hartuar në bazë të raportit të projektimit për objektet si më poshtë të ndodhura në Bashkinë Berat :

- i) Ndertim i rrjetit të ujesjellesit zona Industriale (ish rezervat e shtetit-Ura e Hanit)*
- ii) Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat*
- iii) Rikonstruksioni i sallës së komandimit të Depos së ujit Kombinat*

Pas takimeve dhe diskutimeve gjithëpërfshirëse me përfaqësues të Njesive Administrative dhe Bashkise Berat si dhe përfaqësuesve të Ujesjelles Kanalizime Berat-Kuçove, janë shfrytëzuar të dhenat e vëna në dispozicion. Parametrat bazë të projektimit janë adoptuar me modifikimet në lidhje me madhësinë e rrjetit shpërndarës.

Qëllimi i përgjithshëm është të kontribuojë në përmirësimin e kushteve të jetesës së popullatës në Bashkinë Berat, në përmirësimin e furnizimit me ujë të banorëve, duke ndërtuar linjë të reja shpërndarëse si dhe vendosja e matësve të ujit në çdo abonent për pakesimin e humbjeve. Me konkretisht ky objekt projektimi në teresi konsiston në:

- 1. Përmirësimin e furnizimit me ujë të pijshëm të popullsisë së kësaj zone me rreth 288 banorë, 71 biznese, 5 institucione, duke ndërtuar linjë të reja shpërndarëse, vendosja e matësve të ujit në çdo abonent për pakesimin e humbjeve si dhe prerja e linjave informale ekzistuese.*
- 2. Ndërtimin e linjes së dergimit Depo nr 1-Depo Kombinat.*

1.1 Qëllimi dhe objektivat e vlerësimit të ndikimit në mjedis

Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis (VNM) është një proces që ka si qëllim kryesor identifikimin e pasojave në mjedis, sociale dhe ekonomike të një projekti para vendimarrjes për zbatimin e tij. Nepermjet VNM realizohet mbrojtja e mjedisit qysh në fazën e hartimit ose dizenjimit të projektit, gjenden rrugë ose mënyra për të zvogëluar ndikimet negative, propozohen alternative ose zgjidhje të tjera për vendimarrësit.

Qëllimi dhe objektivat e VNM mund të ndahen në dy kategori.

Qëllimi i parë, drejtperdrejtë, është të informojë procesin e vendimarrjes duke identifikuar si të konsiderueshme e potenciale në mjedis dhe rreziqet e përfitimet e projektit dhe zhvillimit të propozuar.

Qëllimi i fundimtar, afatgjatë i VNM është të promovojë zhvillimin e qëndrueshëm duke siguruar që propozimet e projektit nuk prekin burimet natyrore dhe funksionet ekologjike ose mirëqenien, stilin e jetesës dhe jetesën e komunitetit si dhe të njerezëve që lidhen apo varen nga ky projekt ose aktivitet.

Objektivat afatshkurter dhe të drejtperdrejte të VNM:

- Permiresim nga pikepamja mjedisore i propozimit dhe projektit;
- Siguron qe burimet natyrore jane perdorur ne menyren e duhur dhe me eficence;
- Identifikon masat e duhura per zvogelimin e ndikimeve te mundshme potenciale te projektit apo propozimit; dhe
- Lehteson informimin e vendimmarresit, duke perfshire vendosjane termave dhe kushteve mjedisore per zbatimin e projektit apo propozimit.

Objektivat afatgjate te VNM jane:

- Siguron dhe mbron shendetin e njeriut;
- Parashikon dhe perjashton ndryshimet e pakthyeshme dhe demtimet serioze te mjedisit;
- Ruan dhe mbron burimet natyrore, pesiazhet e natyres dhe komponentet perberes te ekosistemeve;

1.2 Metodologjia e hartimit te VNMsë

Raporti i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis eshte kerkese e legjislacionit vendas per te siguruar menaxhimin dhe mbrojtjen e mjedisit. Projekti per prodhimin e energjise nga rrezatimi djellor nepermjet paneleve diellore eshte pjese e ketij legjislacioni. Ky studim mbështet në kërkesat e Vendimit nr. 686 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore”, kreu I.

Hapat kryesorë që janë ndjekur gjatë procesit të hartimit të raportit të VNMsë, janë;

1. Njohja me projektin teknik, i cili eshte vendosur ne dispozicion nga grupi i projektimit;
2. Njohja dhe percaktimi i kerkesave ligjore per projektin;
3. Njohja me karakteristikat e vendndodhjes se projektit;
4. Vizite ne vendodhjen e projektit per tu njohur me nga afer me karakteristikat e mjediit ekzistues, si; bimesia, distancat me qendrat e banuara, infrastruktura, trupat ujor, etj;
5. Mbledhja e te dhenave dhe hartimi i raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis;

1.3 Kuadri ligjor

Bauar në ligjin nr. 10440 datë 07.07.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”²,

I cili ka për qëllim të sigurojë:

- a. një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit, përmes parandalimit, minimizimit dhe kompensimit të dëmeve në mjedis, nga projekte të propozuara që përpara miratimit të tyre për zhvillim;
- b. garantimin e një procesi të hapur vendimmarrjeje, gjatë identifikimit, përshkrimit dhe vlerësimit të ndikimeve negative në mjedis, në mënyrën dhe kohën e duhur, si dhe përfshirjen e të gjitha palëve të interesuara në të.

² I ndryshuar

Ndertim i rrejtit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	18
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

Neni 4, kërkesat e përgjithshme për vlerësimin e ndikimit në mjedis të një projekti

1. Vlerësimi i ndikimit në mjedis përfshin përcaktimin, përshkrimin dhe vlerësimin e ndikimeve të pritshme të drejtpërdrejta e jo të drejtpërdrejta mjedisore të zbatimit apo moszbatimit të projektit.
2. Ndikimet mjedisore të projektit vlerësohen në lidhje me gjendjen e mjedisit në territorin e prekur në kohën e paraqitjes së raportit përkatës për vlerësimin e ndikimit në mjedis të projektit.
3. Vlerësimi i ndikimit në mjedis përfshin përgatitjen, zbatimin, funksionimin dhe mbylljen e tij, sipas rastit, edhe pasojat e mbylljes së veprimtarisë, dhe dekontaminimin/pastrimin apo rikthimin e zonës në gjendjen e mëparshme, nëse një detyrim i tillë parashikohet me ligj. Vlerësimi përfshin, sipas rastit, si funksionimin normal, ashtu edhe mundësinë për aksidente.
4. Vlerësimi i projektit përfshin, gjithashtu, propozimin e masave të nevojshme për parandalimin, reduktimin, zbutjen, minimizimin e ndikimeve të tilla ose rritjen e ndikimeve pozitive mbi mjedisin, gjatë zbatimit të projektit, përfshirë edhe vlerësimin e efekteve të pritshme të masave të propozuara.

Kreu II, *neni 7*, “Projektet private apo publike, të listuara në shtojcat I dhe II, bashkëlidhur këtij ligji, i nënshtrohen procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis, në përputhje me kërkesat e kreut II të këtij ligji, përpara dhënies së lejes përkatëse nga autoriteti përgjegjës, për zhvillimin ose jo të projektit.

Klasifikimi i raportit të VNM-së bazohet në shtojcat I dhe II të veprimtarive të përcaktuara në shtojcat e ligjit të VNM-së.

Neni 8, projektet që i nënshtrohen vlerësimit paraprak të ndikimit në mjedis janë:

- a) *projektet e listuara në shtojcën II, bashkëlidhur ligjit të VNM-së*

Neni 9, procedurës së thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis i nënshtrohen:

- a) *projektet e listuara në shtojcën I;*

Projekti në studim është objekt i **ligjit nr. 10440 datë 07.07.2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, shtojca II, pika 10/Prodhime Infrastrukturore: g) Instalime të kanaleve ujësjellës/akuedoteve në distanca të largëta;**

Për ndërtimin e strukturës dhe përmbajtjes së raportit paraprak të VNM-së bazohemi në **Vendimin Nr.686 datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore”, kreu I.**

Referuara vendimit nr.686, kreu II, dokumentat për të aplikuar janë:

- Raporti teknik

Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	19
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

- Raporti paraprak i VNM-së
- Akt regjistrimi i kompanisë
- Kërkesa
- Fatura e pagesës së tarifës së shërbimit

Tarifa e shërbimit për shqyrtimin e kërkesës nga Ministria e Mjedisit përcaktohet në udhëzimin nr.7938, datë 17.07.2014 “për përcaktimin e tarifave dhe vlerave përkatëse për shërbimet që kryen Ministria e Mjedisit për procesin e VNM-së”.

Ligji nr. 10431 datë 10.03.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”, ky ligj ka për qëllim mbrojtjen e mjedisit në një nivel të lartë, ruajtjen dhe përmirësimin e tij, parandalimin dhe pakësimin e rreziqëve ndaj jetës e shëndetit të njeriut, sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së jetës, në dobi të brezave të sotëm dhe të ardhshëm, si dhe sigurimin e kushteve për zhvillimin e qëndrueshëm të vëndit.

Ligjet bazë	
Ligji Nr.10 431 datë 9.6.2011	Për mbrojtjen e Mjedisit
Ligji Nr. 10 440 datë 07.07.2011	Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis <i>I ndryshuar</i>
Ligji Nr.10453 datë 22.09.2011	Për menaxhimin e integruar të mbetjeve
Ligji Nr.8897 datë 16.05.2002	Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja
Ligji Nr.9587, datë 20.07.2006	Për mbrojtjen e biodiversitetit
Ligji Nr.8906, datë 6.6.2002	Për zonat e mbrojtura <i>I ndryshuar</i>
Ligji Nr. 9774 datë 12.07.2007	Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmes
Vendime	
Nr. 686 datë 29.07.2015	“Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore”, kreu I.
Nr. 177, datë 31.3.2005	Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse
Nr.435 datë 12.09.2002	Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë

2. Mbulesa bimore ne zonen e projektit te propozuar

Projekti zhvillohet brenda zones se banuar te qytetit te Beratit, ne pjesen veriore te tij. Kjo zone prej dekadash ka patur nje orientim industrial, ku ndodheshin kombinati i tekstitit, fabrikat per

Ndertim i rrejtimit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	20
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

prodhimin e produkteve ushqimore. Ne kete zone industriale para vitit 1990 ishte e ndalur ndertimi i godinave me qellim banimi, me pas kjo zone u urbanizua.

Nga pikepamja ekologjike paraqet nje mjedis mozaik ku godinat industriale bashkohen me banesat e ndertuara me qellim banimi.

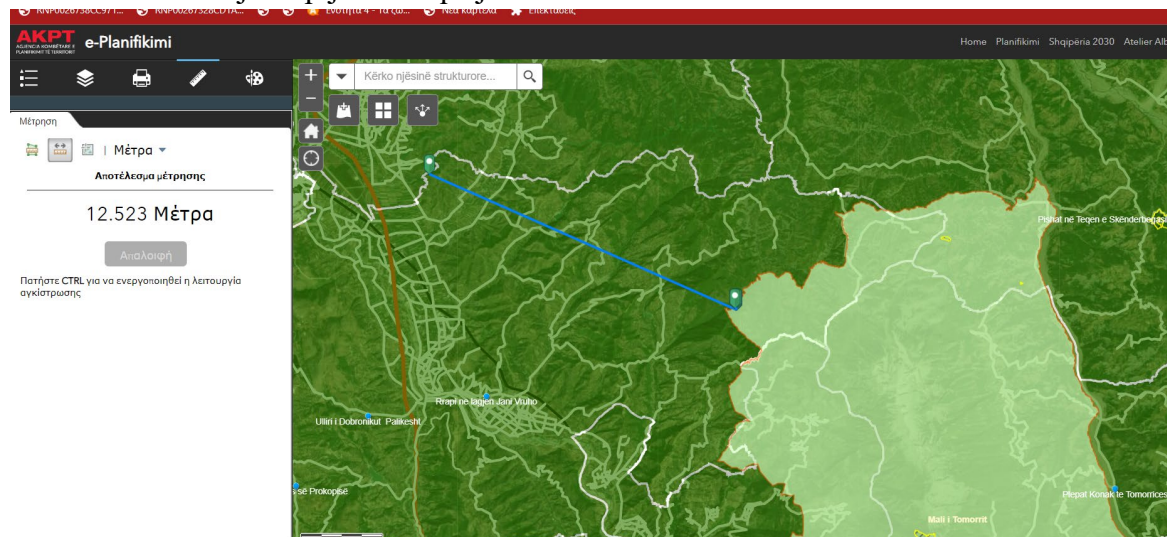
Kodrat perreth paraqesin nje habitat tipik bujqesor per arsye se ato jane kthyer ne taraca dhe jane krijuar platacione me ullinj.

2.1 Zonat e mbrojtura dhe monumetet e natyres³

Në lindje të territorit të bashkisë së Beratit ndodhet një pjesë e parkut kombëtar të Tomorit. Zona e projektit nga mali i Tomorit është në vije ajrore afërsisht 12 km. Ai ka një shtrirje në dy qarqe të vendit (Berat dhe Elbasan) me një sipërfaqe 24,723 ha. Parku ka biodiversitet të pasur me endemizma dhe subendemizma. Flora e parkut është shumë e pasur, ku përmendim ahun, robullin dhe pishën e zezë, kullotat subalpine dhe alpine, si dhe një faunë të larmishme kryesisht për gjitarët e mëdhenj (ariu-Ursus arctos, ujku-Canis lupus, shpendë grabitqarë të ditës dhe të natës, etj.). Zonat e mbrojtura në bashkinë e Beratit janë: • Parku Kombëtar “Mali Tomorit”, kategoria e dytë sipas IUCN;

- Biomonumentet, kategoria e tretë sipas IUCN;
- Gjeomonumentet, kategoria e tretë sipas IUCN. Rreth 8,398.4 ha të zonës së Parkut Kombëtar të Malit të Tomorit ndodhet në Berat.

Mali i Tomorit arrin lartësinë maksimale në majën e quajtur Cuka Partizan e cila ndodhet 2,416 m mbi nivelin e detit. Kurrizi i malit dallohet për një përbërje karstike gëlqerore. Përveç pyjeve të shumta, në brendësi të parkut, në Qafën e Kulmakut gjendet Teqeja e Abaz Aliut. Kjo teqe është vend pelegrinazhi për besimtarët bektashinj, kryesisht në Gusht, pavarësisht infrastrukturës së varfër rrugore për të arritur në destinacion. Në park ndodhet edhe subjekti i ambalazhimit të ujit të pijshëm i quajtur “Bora”.

³ https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00W756.pdf

Ndertim i rritjes te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	21
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

Figura 1: Distanca e zones se projektit nga Parku Kombetar I Tomorit

Sipas ARM-së, parku dallohet për larmi të faunës dhe florës falë lartësive të ndryshme dhe mikroklimeve të krijuara. Bimësia përfshin nga shkurret, dushkajat, pyjet e ahut, lisit, rrobullit (në lartësi 1600 m mbi nivelin e detit), pyje të përziera, pyje të pishës dhe kullotave të cilat shtrihen në kreshtën e malit. Fshatrat dallohen për pyje me bimësi të ndryshme. Në disa vende ndodhet edhe panja e malit (acer pseuplatanus) dhe pisha e zeze (*Pinus nigra*). Pyjet dallohen edhe për një nënpyll të pasur të përbërë kryesisht nga frashri, vadhëza, lajthia, molla e egër, kulumbria, dëllinja e kuqe e rrallë e zezë etj. Parku ka një botë të pasur shtazore, që përbëhet nga gjitarë të mëdhenj si ariu, ujku, dhelpra dhe kunadhja, dhia e egër, baldosa, lepuri i egër, ketri, nuselale, etj. Nga shpendët dallohen thëllëza e malit, gjeli i egër trupvogël, shqiponja, skifteri, disa lloj qukapikësh, pëllumbi i egër, shapka, mëllenja, guhak, grifsha, cërrila e malit dhe lloje të ndryshme zogjsh. Në park ka edhe zvarranikë, si gjarpërinj e nepërka. Një nga zonat me faunë të pasur është dhe ajo e Velabishtit.

Por gjatë 15 viteve të fundit fauna ka pësuar dëme për shkak të prishjes së habitateve nga gjuetia pa kriter. Në territorin e pyjeve dhe kullotave në këtë komunë gjenden një larmi e kafshëve dhe shpendëve të egër të llojeve të ndryshme, si lepuri, dhelpra, thëllëza dhe qukapiku, laraska, grifsha dhe mëllenja.

Në bashki numërohen 6 monumente të natyrës:

- Lisi i Çezmës së Prokopisë-Paftal
- Rrapi Lybeshës
- Rrapi Veleshnjës
- Ulliri Drobonikut në Palikesh
- Rrapi Burimit-Paftal

Një pasuri tjetër natyrore janë dy grumbujt pyjorë-Pylli i Kulajve, Velçan dhe Gështenjat e Mimiasit. Ndër gjeomonumentet përmendim shpellat e Shahinovës dhe Kapinovës, antiklinalin e Beratit, malin e Tomorit dhe antiklinalin e Shpiragut, etj. Informacioni për zonat e mbrojtura dhe bio/gjeo monumentet është relativisht i varfër dhe nevojitet që këto fenomene e pasuri të bëhen të njohura për banorët. Kjo do të shmangë dëmtime të mundshme. Po ashtu, në kuadër të zhvillimit të turizmit, territori mund të pajiset me shenja orientuese/informuese për të gjitha këto 2.1 kategori. Numri i punonjësve për menaxhimin e zonave të mbrojtura është tejet i vogël në lidhje me numrin e vizitorëve që i frekuentojnë ato (sidomos parkun e Tomorit), gjë që përbën problem për ruajtjen e zonave të mbrojtura. Nga pikëpamja peizazhistike, Berati ka një matricë të pasur natyrore dhe me efekte dramatike si rezultat i ndryshueshmërisë së relievit.

2.2 Informacione per praninë e burimeve ujore

Bashkia Berat ka një rrjet të pasur hidrik. Lumi i Osumit përbën boshtin kryesor të këtij rrjeti i ndjekur nga Përroi i Molishtit. Osumi (rrjedha e mesme e tij) përkrah territorin e Bashkisë së Beratit përgjatë 21 km nga pjesa jug-lindore në Malinar deri në Moravë në veri ku lumi del nga bashkia drejt Urës Vajgurore. Osumi buron në zona të larta dhe sjell me vete të gjithë erozionin e grumbulluar gjatë rrjedhës së tij të sipërme. Nga degët e Osumit mund të përmenden lumi Zagoria me të cilin bashkohet në Uznovë, përroi Gushtavë dhe përroi Lapardha (në anën e

Ndertim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	22
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

djathhtë të lumit). Në anën e majtë, Lumi Osum merr me vete Lumin Molisht, afër Velabishtit, i cili buron jashtë territorit të bashkisë. Përroi i Molishtit hyn në Bashki në Veleshnjë në jug, përshkon territorin e bashkisë drejt Gjerevenit dhe bashkohet me Osumin afër Urës së Re, Berat. Përveç Osumit, Bashkia ka dhe një numër të madh rezervuarësh të shpërndarë nëpër fshatra. Ndër ta dallohen rezervuari ndërmjet Sinjës dhe Mbolanit, rezervuari i Mbjeshevës në perëndim të Shpiragut, i Mreshtanit, rezervuari ndërmjet Kamçishtit e Gjrovenit, rezervuari ndërmjet Vodëzës së Sipërme e Qereshnikut, ai i Roshnikut, dhe rezervuari në Perëndim të Qafë Dardhës.

Figura 2: Lumi Osum trupi ujqor kryesor i qytetit te Beratit

3. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME NEGATIVE NË MJEDIS

Çdo aktivitet njerëzor mbi mjedisin natyror shkakton ndikime të ndryshme mbi të, i cili mund të jetë i vogël ose i madh, mund të jetë pozitiv apo negativ, i drejtpërdrejt apo i tërthortë. Për të vlerësuar karakterin e ndikimit, të përmasave dhe faktorët e mjedisit mbi të cilin ushtrohen ndikimet është e nevojshme hartimi i Raportit të Vlerësimit të Ndikimeve Mjedisore (VNM). Qëllimi kryesor i VNMsë është që vlerësimi i çdo aktiviteti njerëzor mbi mjedis të arrihet pas një studimi i cili ka patur si qëllim kryesor menaxhimin sa më të mirë të burimeve natyrore. Ndikimet që mund të lindin gjatë shfrytëzimit të burimeve natyrore të shmangen nëse është e mundur dhe nëse jo, niveli i ndikimit mbi mjedis të jetë i ulët. Në seksionet e mëposhtme janë paraqitur çështjet kryesore të cilat do të meren në vlerësim nga zhvillimi i projektit në fazat e mëposhtme:

Ndertim i rrejtës së ujës së zonës industriale Bera Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	23
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisore Olgert Gjika, Ekspert Mjedisore	2022	

- *Ndikimet në fazën e ndërtimit:* Në këtë fazë do të vlerësohen ndikimet të cilat vijnë nga zbatimi i punimve ndërtimore, si, përgatitja e sheshit, instalimi i paneleve dhe lidhja me sistemin inxhinierik.
- *Ndikimet nga faza e funksionimit:* Në këtë fazë afatgjate do të analizohen ndikimet në cilat vijnë nga prodhimi i energjisë nga rrezatimi djellor.

3.1 Vleresimi i ndikimeve në ajër

Per zbatimin e projektit te shtrimit te rrjetit te ujesjellesit, aktivitet e para ndërtimore që ndërmerren, perfaqesojnë një nga fazat të cilat ndikojnë në cilësinë e ajrit. Faktorët që ndikojnë në cilësinë e ajrit është emetimi I gazeve dhe grimcave të ngurta në ajër.

Gjatë fazës ndërtimore, burimi i këtyre faktorëve negative ndikues janë lëvizja e automjeteve dhe zhvillimi I aktiviteteve ndërtimore, hapja e kanaleve per shtrimin e tubacioneve. Nga studimet mjedisore per hapjen e kanaleve dhe te punimeve germuese ne pergjithesi, është llogaritur që sasia e pluhurit që mund të përhapet në atmosferë gjatë 8 orëve të punës në pesë ditë të javës është 0.35 kg/h që i përkët 0.7g/s (PM10). Kjo sasi e llogaritet edhe në bazë të kushteve klimatike, në ditët e lagta kur toka është e lagur sasia e pluhurit që përhapet është me e vogël. Në ditët kur punimet janë intensive dhe kushtet klimatike normale pluhuri mund të përhapet deri 150m nga vend i punimeve.

Burimi kryesor i emetimit të gazeve dhe të grimcave të ngurta do të jetë lëvizja e automjeteve të rënda të transportit por edhe ato fikse. Emtimi I gazeve NOx, CO, SO2 etej, do të shkaktohen si rezultat i djegies së brëndëshme në këto automjete të lëvizëshme. Ndërsa grimcat e ngurta shkaktohen dhe përhapen në atmosferë nga proceset e ndryshme ndërtimore dhe nga lëvizja e automjeteve në rrugë jo të asfaltuara dhe nga ndotja e rrotave te automjeteve në këto mjedis ndërtimore.

Përsa i përket edhe nivelit të ndotësve që emetohen në ajër, vlerësohet të jetë I vogël. Sasia e grimcave të ngurta vlerësohet të jetë e vogël për arsye se koha e punimeve është e shkurtër, lëvizja e automjeteve gjithashtu vlerësohet të jetë e vogël dhe nese do të zbatohen të gjitha masa zbutëse që propozohen në këtë studim ky lloj ndikimi do të jetë I pa përfillshëm. Duke u bazuar në kohëzgjatjen, nivelin dhe kthyeshmërinë e këtij lloj ndikimi, nuk do të jetë I rëndësishën dhe kumulativ në mjedis.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujesjellesit eshte nje projekt infrastrukturor, nuk operon dhe nuk shkakton asnje lloj ndikimi negative ne mjedis. Ky projekt eshte I domosdoshem dhe jetik per banoret e qytetit te Beratit.

3.2 Ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës së projektit

Toka është indikator i abiotik në të cilin ndikimet që mund të shaktohen nga implementimi i projektit te ujesjellesit janë të drejt-përdrejta. Për zbatimin e ketij projekti, punimet e para ndërtimore që do të ndërmeren janë:

Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	24
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

- Hapja e kanaleve te gjurmes se rrjetit
- Shtrimi i tubacioneve te ujesjellesit
- Montimi i aparateve matese
- Rehabilitimi i depos se ujesjellesit

Nga aktivitetet ndërtimore që u përmëndën më lart ndikime që mund të shkaktohen dhe që mund të ndikojnë në cilësinë e tokës janë nga derdhjet aksidentale të lëndëve djegëse nga automjetet. Ky lloj ndikimi është plotësisht I menaxhueshëm. Gjatë këtyre aktivitetëve nuk do të përdoret asnjë lloj përbërje kimike e cila do të rrezikonte cilësinë e tokës. Punimet e germimit nuk shkaktojnë ndikime në karakteristikat fizike të zonës. Gjithashtu përveç tubacionit PVS nuk janë të nevojshme lende të tjera të para. Hapja e kanaleve realizohet me punime mekanike nga punetoret por edhe edhe me ndihmen e mjeteve ndërtimore.

Gjate fazes se ndertimi kontraktori i punimeve do të mënaxhojë cdo lloj mbetje urbane dhe jo vetem duke I grumbulluar në vende të caktuara. Referuar vleresimeve të tjera, në kantieret e ndërtimit gmbetjet urbane që gjenerohen nga punëtorët janë 0.75 kg/punëtorë. Mëqënëse numri i punëtorë nuk është shumë i madh rrjedhimisht edhe sasia e mbetjeve nuk do të jete e madhe. Gjithashtu do të vendosen tualete kimike me qellimin e shërbimit sanitar të punetoreve. Kontraktori duhet të vendosa kosha të levishem në terren me qellim menaxhimit e cdo lloj mbetje qe do të gjenerohet.

Duke u bazuar në analizën e më sipërmë cilësia e tokës dhe qëndrueshmëria e saj nuk ndikohen nga aktivitetet që do të realizohen gjatë fazës ndërtimore.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujesjellesit është një projekt infrastrukturor i cili nuk shkakton asnjë lloj ndikimi në mjedis për kundërsi është tepër jetik për banoret e zonës.

3.3 Ndikimi në cilësinë e ujrave sipërfaqësore

Punimet ndërtimore që do të ndërmerren në fazat fillestare (punimet ndërtimore janë përmendur në projektin teknik) janë punime që nuk ndikojnë në ujrat sipërfaqësore sepse punimet ndërtimore janë të llojit që nuk gjenerojnë ndotes. Gjurma e projektit ndodhet larg trupave ujor, lumit të Osunit.

Faza ndërtimore përfshin punime ndërtimore të thjeshta dhe nuk do të përdoren lende të para të rrezikshme për cilësinë e ujrave sipërfaqësore. Gjate këtyre procesve nuk do të gjenerohen mbetje të rrezikshme të cilat mund të ndikojnë në cilësinë e ujrave. Prandaj gjurmat e projektit do të vendosen tualete kimike dhe menaxhimi i tyre do të jete nëpërmjet kompanive të lincesuara.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujesjellesit është një projekt infrastrukturor i cili nuk shkakton asnjë lloj ndikimi në mjedis për kundërsi është tepër jetik për banoret e zonës.

Ndërtim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dërgimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	25
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

3.4 Zhurmat

Faza ndertimore

Zbatimi i projektit të rrjetit të ujësjes së perfshtin aktivitete të tilla si rehabilitimi i depozitave të shpërndarjes, hapja e kanaleve, shtrimi i tubacionit, mbulimi i kanaleve, rehabilitimi i sipërfaqeve, shtrimi i asfaltit atje ku është e nevojshme dhe montimi i aparateve matëse në banesa dhe në subjekte. Për të mundur të kryerjen e këtyre punimeve është e nevojshme përdorimi i automjeteve dhe pajisjeve motorike prej të cilave do të shkatohen/krijohen zhurma.

Zona e projektit ndodhet brenda zonës urbane dhe zhurmat që do të gjenerohen do të jenë shqetësuese. Këto zhurma në vendin e punës vlerësohen të jenë brenda vlerave të lejuara për mjedise pune, pavarësisht kësaj, kontraktori duhet të sigurojë pajtueshmëri për zbatimin e masave të sigurisë për mbrojtjen e shëndetit të punonjësve në vendin e punës.

Faza e funksionimit

Nuk ka aktivitete të rëndësishme të gjenerimit të zhurmës gjatë fazës së funksionimit. Si rezultat nuk parashikohet asnjë ndikim.

3.5 Peisazh

Faza ndertimore

Punimet e shtrimit të rrjetit të ujësjes së janë punime sipërfaqësore brenda zonës urbane. Ky është një komponent i rëndësishëm i aspektit vizual për qendrat e banuar, pasi punimet do të zhvillohen pranë aksesit rrugor dhe banesave. Punimet sipërfaqësore, të cilat do të jenë të perkohshme do të shkaktojnë një ndikim vizual, kryesisht pranë rrugës për në qendrën kulturore Kala. Punimet do të jenë një shqetësim vizual jo vetëm për banorët por edhe për vizitorët që do të përdorin aksesin rrugor pranë gjurmës së projektit.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujësjes së është një projekt infrastrukturor i cili është nëntokësor dhe nuk shkakton asnjë lloj ndikim në peisazh. Pas përfundimit të punimeve do të rehabilitohet plotësisht gjurma e punimeve.

3.6 Mbetjet

Faza ndertimore

Në fazën ndërtimore të objektit do të gjenerohen kryesisht mbetje, inerte/ dhera, mbetje urbane nga konsumi i punonjësve. Sasia e tyre pritet të jetë e vogël dhe lehtësisht e menaxhueshme. Të gjitha mbetjet duhet të largohen nga zona e projektit. Ato do të shkarkohen në venddepozitimet e përcaktuara nga bashkia Berat. Bashkia Berat nëpërmjet vendimarrjes ligjore duhet të lejojë subjektin të shkarkoj mbetje inerte dhe duhet të përcaktoj edhe kapacitetin maksimal të mbetjeve inerte që i lejohet për shkarkim.

Mbetjet që do të gjenerohen specifikisht do të klasifikohen sipas VKM Nr. 99/2005 “Për miratimin e katalogut Shqiptar të klasifikimit të mbetjeve (I ndryshuar). Në tabelën e mëposhtme paraqiten në mënyrë të përmbledhur llojet e mbetjeve të parashikuara si dhe kodet respektive sipas VKM.

Ndërtim i rrjetit të ujësjes së zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dërgimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	26
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

Tabela 1: Kodet e mbetjeve që priten të gjenerohen⁴

Kodi I mbetjes	Lloji I mbetjes
15 01	Ambalazhe (duke përfshirë mbetjet e paketuara urbane)
15 01 01	Mbetje ambalazhi letre dhe kartoni
15 01 02	Mbetje ambalazh i plastike
17 05 04	Dhera dhe gurë, të tjera nga ato të përmendura në 17 05 03
20 01 01	Letër dhe karton
20 01 10	Veshjet
20 01 11	Tekstilet
20 01 39	Plastikë

Sasia e mbetjeve e gjeneruar nga punëtorët:

Duke marrë në konsideratë faktin që një person gjeneron nga 1-2 kg/ditë mbetje të ngurta urbane, sasia e mbetjeve do të llogaritet duke kryer formulën: $Sasia = X * 1.5 \text{ kg/ditë}$, ku:

X- Numri I puntorëve

1.5 kg- Sasia mesatare e mbetjeve të ngurta urbane që një person gjeneron në ditë.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujesjellesit është një projekt infrastrukturor i cili është nentokesor dhe nuk shkakton asnjë lloj ndikim në peisazh. Pas përfundimit të punimeve do të rehabilitohet plotësisht gjurma e punimeve.

3.7 Ndikimet negative në habitate dhe biodiversitetin e zonës së projektit

Faza ndërtimore

Vlerësimi i ndikimeve në Biodiversitet: Punimet ndërtimore do të zhvillohen në zona urbane i cili është një habitat urban i përbërë nga ndërtesa banimi dhe industriale. Hapsirat e gjelberta mungojnë totalisht vetëm banesat individuale kanë hapsira vetjake të lloji oborr banese. Habitata natyrore janë kodrat që rrethojnë qytetin e Beratit por që ndodhen larg gjurmës së projektit. Gjurma është e projektuar të kalojë paralelisht me aksesin rrugor.

Pluhurat që shkaktohen nga punimet ndërtimore nuk janë ndikime që mund të shkaktojnë problem në fiziologjinë e florës të habitateve natyrore përreth. Niveli I grimcave të ngurta që do të emetohen, do të jetë tepër i vogël, për arsye të natyrës së punimeve ndërtimore që do të zhvillohen. Gjithashtu edhe masat zbutëse që do të ndërmerren do të ndihmojnë akoma më shumë në reduktimin e tyre. Ky lloj ndikimi (emetimi I grimcave në ajër) do të jetë I përkohshëm, për arsye se punimet ndërtimore do të zhvillohen për një kohë të shkurtër.

4 Sipas Vendimit Nr. 99, datë 18.2.2005 “Për miratimin e katalogut Shqiptar të klasifikimit të mbetjeve”

Ndërtim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	27
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

Gjatë fazës ndërtimore lëvizja e automjeteve është një nga ndikimet që do të jetë I pranishëm dhe që mund të rrezikojnë zvarranikët dhe gjitaret. Por, kafshët janë qenie të gjalla të cilët trashëgojnë instiktet e mbrojtjes. Do të jenë vetë ato që do tu shmangen kësaj pjese të zonës ku do të lëvizin automjetet dhe ku do të zhvillohen aktivitete ndërtimore.

Zhurmat, janë edhe ato një ndikim për faunën. Ky lloj ndikimi do të jetë I përkohshëm për shkak se punimet do të realizohen për një periudhë tepër të shkurtër kohore. Zhurmat janë një lloj ndikim I cili më tepër është shqetësues për faunën por nuk I rrezikon ato. Nuk ndikon në numrin e popullates te tyre.

Faza e funksionimit

Rrjeti i ujesjellesit është një projekt infrastrukturor i cili është nentokesor dhe nuk shkakton asnjë lloj ndikim në biodiversitet. Pas përfundimit të punimeve do të rehabilitohet plotësisht gjurma e punimeve.

4. Shkarkimet e mundshme në mjedis

4.1 Ujëra të ndotura

Ujërat e ndotura që pritet të gjenerohen janë ujerat e ndotura urbane nga punonjesit. Gjatë punimeve pranë gjurmes së punimeve do të vendosen tualete kimike të cilat do të menaxhohen nga kompani të licensuara. Bazuar në llojet e punimeve ndërtimore nuk gjenerohen ujra teknologjik apo ujra të ndotur.

4.2 Gaze dhe pluhur

Sikurse është përmendur dhe në pikat më lart, emëtimi i gazeve, grimcave të ngurta dhe pluhurave do të vijë si pasojë e lëvizjes së automjeteve gjatë periudhës së ndërtimit të projektit, ndërsa gjatë funksionimit nuk pritet të emëtohen gaze dhe pluhur.

Gjatë fazës ndërtimore kontraktori do të ketë detyrim ligjor respektimit të normave të lejuara të shkarkimeve në ajër të ndotësve të gaztë dhe lëndës së ngurtë pezull, në zbatim të VKM-së nr. 435, datë 12.9.2002 "Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë".

4.3 Zhurma

Bazuar në literaturë një makinë e tipit të rëndë mund të shkaktojë zhurmë 90 dB të ndjeshme deri 10 m. Ndërsa në distancën 300 m një burim i tillë shkakton zhurmë 60 dB. Në kushte normale të përhapjes së zërit, niveli i xhurmës nga automjete të tilla mund të arrijë 50 dB për 700 m distancë.

Vlerësimi i zhurmave që do të shkaktohen nga aktivitetet ndërtimore bazohen në një standart Angles BS 5228: 84 "Noise Control on Construction and Open Sites". Paralelisht me këtë

Ndërtim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	28
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

standart përdoret dhe një rregullore për kontrollin e zhurmave. Në këtë rregullore, përcaktohet që niveli më i lartë i zhurmave 1 metër nga dritare e një banese nuk duhet të kalojë nivelet e përcaktuara në tabelën e më poshtme për disa orë dhe ditë.

Tabela 2: Vlerat më të larta të lejuara në punimet ndërtimore- Surrey County Council

Periudha	LAeq (1 orë)	dB(A)
E hënë – Premte 07.30-18.30 përvec ditëve të pushimit	75	80
E Hënë – Premte 18.30-22.00 përvec ditëve të pushimit	65	70
Cdo ditë 22.00-07.30	45	50
E shtunë 07.30-1300	65	70
E shtunë 13.00-22.00	55	60
E diel & pushim 07.30-22.00		

Në këtë projekt prashikohet që niveli më i lartë i xhurmës gjatë fazës ndërtimore do të jetë cdo ditë (07.00 – 16.00) 75dB LAeq (9 orë), për distancën 1m nga dritare banese, nëse do të ketë në afërsi të projektit.

Duke patur parasysh:

- ✓ Lëvizja e automjeteve do të jetë e përkohshme
- ✓ Lëvizja e automjeteve do të realizohet gjatë oreve të punës (7⁰⁰-15⁰⁰)

Rezulton që zhurmat të cilat do të shkaktohen në këtë fazë nuk do të ndikojnë në shëndetin e njeriut.

Si përfundim, në tabelën e më poshtme paraqiten vlerat e niveleve të zhurmave nga tipe të ndryshme automjeteve.

Tabela 3: Niveli i zhurmave

Lloji i automjeteve	Niveli i zhurmës (dBA)		
	I lartë	I ulët	Mesatar
Kamion	109	95	106
Eskavator	102	98	100
Rul	115	100	106

Gjatë punimeve, punëtorët duhet të zbatojnë edhe rregulloren e sigurimit teknik. Ndikimet dhe aksidentet që mund të lindin apo të shkaktohen gjatë punimeve të ndryshme mund të shmangen nëse rrespektohet rregullorja e sigurimit teknik.

4.4 Vibrime

Vibrimet do të jenë prezente vetëm gjatë fazës së ndërtimit, kjo do të vijë nga makineritë e rënda të cilat do të punojnë për transportin e materialeve të ndërtimit por edhe gjatë hapjes të kanaleve. Ndërsa gjatë fazës së funksionimit nuk vlerësohet të ketë vibrime. Për arsye se gjenerimi i vibrimeve do të jetë vetëm gjatë periudhës së ndërtimit, impakti konsiderohet afatshkurtër, i papërfillshëm.

4.5 Shkarkimi i mbetjeve

Mbetjet që do të gjenerohen specifikisht do të klasifikohen sipas VKM Nr. 99/2005 “Për miratimin e katalogut Shqiptar të klasifikimit të mbetjeve (I ndryshuar). Në tabelën e mëposhtme paraqiten në mënyrë të përmbledhur llojet e mbetjeve të parashikuara si dhe kodet respektive sipas VKM.

Tabela 4: Kodet e mbetjeve që priten të gjenerohen⁵

Kodi I mbetjes	Lloji I mbetjes
15 01	Ambalazhe (duke përfshirë mbetjet e paketuara urbane)
15 01 01	Mbetje ambalazhi letre dhe kartoni
15 01 02	Mbetje ambalazh i plastike
17 05 04	Dhera dhe gurë, të tjera nga ato të përmendura në 17 05 03
20 01 01	Letër dhe karton
20 01 10	Veshjet
20 01 11	Tekstilet
20 01 39	Plastikë

Sasia e mbetjeve e gjeneruar nga punëtorët:

Duke marrë në konsideratë faktin që një person gjeneron nga 1-2 kg/ditë mbetje të ngurta urbane, sasia e mbetjeve do të llogaritet duke kryer formulën: $Sasia = X * 1.5 \text{ kg/ditë}$, ku:

X- Numri I puntorëve

1.5 kg- Sasia mesatare e mbetjeve të ngurta urbane që një person gjeneron në ditë.

Menaxhimi i mbetjeve

Në bazë të ligjit nr.10 463, datë 22.9.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" si dhe ligjit 32/2013, datë 14.02.2013 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.10 463, datë 22.9.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve” volumet e gërmimeve, që do të përftohen

⁵ Sipas Vendimit Nr. 99, datë 18.2.2005 “Për miratimin e katalogut Shqiptar të klasifikimit të mbetjeve”

Ndërtim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	30
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

nga zhvillimi i projektit, do të përdoren për hapjen e rrugëve të aksesit, sistemime sheshi etj, dhe një pjesë do të depozitohen në vend-depozitim të përcaktuara për këtë qëllim.

Përsa i përket mbetjeve të ngurta urbane nga aktiviteti njerëzor, ato do të menaxhohen nga shërbimi i bashkisë Berat. Ujërat e zeza të menaxhohen me tualete të lëvizshme (tualet portativ) dhe më pas të dërgohen në impant trajtimi për trajtimin e mëtejshëm të tyre. Transferimi I mbetjeve jo të rrezikshme duhet të shoqërohet me plotësimin e dokumentit të transferimit të mbetjeve (Shtojca I e VKM Nr.229, datë 23/04/2014).

Transferimi dhe asgjësimi përfundimtar duhet realizohet me subjekte të cilat kanë licencat specifike të duhura në përputhje me legjislacionin Shqiptar.

5. Kohëzgjatja e mundshme të ndikimeve negative të identifikuar

Bazuar në analizën e mësipërme mbi vlerësimin e ndikimeve në treguesit mjedisor, në tabelën në vijim do të paraqesim kohëzgjatjen e ndikimeve për dy fazat kryesore të projektit të mara në vlerësim.

Fazat në të cilat kalon projekti	Kohëzgjatja e ndikimeve
<i>Faza ndërtimore</i>	Bazuar në grafikun e punimeve, punimet ndërtimore janë llogaritur të kryhen në një periudhë gjashtë mujore. Ndikimet të cilat lidhen me fazën ndërtimore vlerësohen të jenë ndikime afatshkurtër.
<i>Faza e funksionimit</i>	Nuk parashikohen të ketë asnjë lloj ndikimi në mjedis për arsye se tubacioni I ujesjellesit është nëntokësor. I vetmi ndikim që mund të shkatohet është çarja e tubacionit dhe shkaktimi i ndotjes të ujit të pijshëm dhe humbja e tij.

5.1 Vlerësimi i rëndësisë së ndikimeve mjedisore

Në tabelat e mëposhtme matricore është realizuar vlerësimi i kohëzgjatjes të llojeve të ndryshme të ndikimeve që shkaktohen gjatë fazës ndërtimore.

Ndertim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes së Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	31
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedisi Olgert Gjika, Ekspert Mjedisi	2022	

Indikatorët Mjedisore Faza ndërtimore	Lloji i ndikimit			Niveli i ndikimit			Kohëzgjatja e ndikimit			Kthyeshmëria e ndikimit		
	Pozitiv	Asnjës	Negativ	I madh	I mesëm	I vogël	Afat gjatë	Afat mesëm	Afat shkurtër	I kthyeshëm	Mesatarisht i kthyeshëm	I pa kthyeshëm
Ajri			X			X			X	X		
Tokë			X			X			X	X		
Ujrat sipërfaqësore		X		-	-	-	-	-	-	-		
Flora		X		-	-	-	-	-	-	-		
Fauna		X		-	-	-	-	-	-	-		
Mjedisi akustik			X		X				X	X		
Qëndrat e banuara		X		-	-	-	-	-	-	-		
Shëndeti i njeriut		X		-	-	-	-	-	-	-		
Peizazhi			X		X				X	-		
Turizmi		X		-	-	-	-	-	-	-		
Infrastruktura			X		X				X	X		
Social ekonomik	X			-	-	-	-	-	-	-		

Tabela 5: Vlerësimi i ndikimeve mjedisore faza ndërtimore

6. Shtrirja e undshme hapësinore të ndikimit në mjedis

Me termin shtrirja të mundshme hapësinore do të kuptojmë distancën nga ku mund të identifikohet ndikimi negativ. Siperfaqja e gjurmës së rrjetit është realtivisht e madhe, dhe punimet ndërtimore do të zhvillohen vetëm brenda kësaj zone. Pika zero nga ku shkaktohen ndikimet negative është zona e projektit.

6.1 Perhapja e pluhurave në ajër

Pluhurat dhe grimcat e ngurta është ndikimi i parë negativ që shkaktohet nga zbatimi i projektit. Mundësia e perhapjes të pluhurave është evidente për shkak se zona është fushore dhe nuk nderpritet nga faktore të rilievit. Ky ndikim do të jetë me identifikueshem në ditët me erë dhe në kohë të thatë ku trualli është i thatë.

Një tjetër burim i perhapjes të pluhurave në zonat më të largëta nga zona e projektit janë automjetet, gomat e pa pastruara. Kjo masë është në zbatim të VKM-së nr. 412, datë 19.6.2019 “Për miratimin e planit kombëtar për menaxhimin e cilësisë së ajrit. Në këtë mënyrë shmanget edhe perhapja e pluhurave jashtë zonës së ndërtimit.

Gjithashtu sheshi i ndërtimit do të spërkatet rregullisht me ujë dhe rrugët e transportit, për mbajtjen nën kontroll shkaktimin e pluhurave. Këto masa do të zbatohen më shumë në kohën e thatë dhe me erë, në zbatim të VKM-së nr. 412, datë 19.6.2019 “Për miratimin e planit kombëtar për menaxhimin e cilësisë së ajrit”.

6.2 Perhapja e mbetjeve në zonë

Mbetjet që do të gjenerohen plotësisht nga subjekti dhe mundësia e perhapjes apo e transferimit të tyre në zonat përreth është e pamundur. Subjekti ka detyrim ligjor të zbatoj diferencimin e mbetjeve për të realizuar edhe menaxhimin perfundimtar të tyre. Mbetjet inerte do të shkarkohen në vendet e depozitimit të përcaktuar nga bashkia Berat. Ky menaxhim nuk lejon perhapjen e tyre në zonat përreth të projektit. Shkarkimi i tyre perfundimtar i kontrolluar nuk lejon perhapjen e tyre në mjedis.

Subjekti është i detyruar të zbatoj VKM nr.418, datë 25.06.2014 ” Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim” dhe VKM nr. 229, datë 23.04.2014 “Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe informacionit që duhet të përfshihet në dokumentin e transferimit”.

Mbetjet urbane mund të jetë një ndikim që mund të ndihet në mjedis dhe të ndeshet jashtë kantierit të ndërtimit. Punetoret duhet të jenë të ndergjegjesuar për mos hedhjen e mbetjeve urbane jashtë koshave të vendosur nga subjekti në kantier.

Mbetjet e cilat mund të jenë burim ndikim do të menaxhohen plotësisht dhe për këtë arsye ato nuk do të jenë burim ndikimi dhe nuk të perhapet në mjedis.

Ndërtim i rrjetit të ujesjellesit zona industriale Bera Ndërtim i Linjes së Dërgimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	33
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

6.3 Perhapja e ndotesve ne ujrat siperfaqesore

Referuar seksionit 4.1 faza e ndertimit dhe e operimit nuk shkakton burime ndotese per ujrat siperfaqesore. Hapja e gjurmes te rrjetit te ujesjellesit, lendet e para, teknikat ndertimore nuk do te ndikojne ne cilesine e ujrave siperfaqesore.

Brenda zones se projektit nuk ka trupa ujore por pershkrohet vetem nga kanalet e drenazhimit. Gjate fazes se ndertimit do te shmanget zonat te cilat mund te mbajne uje stabel apo shkarkime te ujrave urbane ne mjedis.

6.4 Perhapja e zhurmave ne mjedis

Referuar seksionit 4.3, zhurmat do te gjenerohen gjate punimeve ndertimore. Faza e operimit nuk do te gjeneroj asnje burim zhurme.

Zhurmat do te jene shqetesuese per shkak se gjurma e rrjetit kalon brenda zones se banuar. Zhurmat jane shqetesuese per kafshet dhe per shpendet, sidomos gjate periudhes se shumimit te tyre. Referuar kohes se shkurter te punimeve dhe zbatimit te orarit te qetesise publike ato nuk do te perbejne nje shqetesim te madh per banoret.

Si rrjedhoj zhurmat nuk perhapen ne mjedis dhe nuk jane te indetifikueshme ne distanca te medha nga zona e projektit.

7. Rehabilitimi i mjedisit

Rehabilitimi i mjedisit eshte nje kerkese e Vendimit Nr.686 datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësi e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore”, kreu I.

Ne llojin e projektit te paraqitur ne kete VNM nuk ka faze cmontimi impjanti, por vetem nderhyrje ne rat amortizimi te rrjetit. Jetegjatesia e projekteve te tilla eshte 20 vjecare dhe me pas vendoset perseri nderhyrja ne rrjet. Punimet jane te njejta dhe ndikimet e parashikuar qendrojne ne teresi te njejta.

Si akvitet i rendesishem pas perfundimit te shtrimit te rrjetit eshte rehabilitimi i gjurmes ku kontraktori duhete te rehabilitoj plotesisht pjesen siperfaqesore te gjurmes ne varesi nese eshte asfalt apo toke.

8. Masat zbutese të ndikimeve negative në mjedis

Ky kapitull do të trajtojë masat kryesore të propozuara që duhet të marrë kontraktori për zbutjen apo shmangien e ndikimeve negative të analizuara në kapitullin IV. Këto masa përfshijnë masa të përgjithshme, masa teknike për parandalimin dhe minimizimin e impakteve negative.

Ndertim i rrjetit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	34
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

8.1 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e ajrit

Nga analiza e vlerësimit të ndikimeve që shkaktohen gjatë fazes ndertimore të projektit të cilët mund të ndikojnë në cilësinë e ajrit dhe të atmosferës, rezultoi që ndikimet janë negative nga natyra e tyre por niveli, kohëzgjatja dhe kthyeshmëria e ndikimit nuk do të ndikojnë në këtë indikator. Gjithësesi rekomandohen këto masa zbutëse të cilat janë masa jo vetëm zbutëse por edhe zbatimi i tyre luan rol të rëndësishëm në ndërgjegjesimin e zhvillueseve të projektit.

- Pastrimin e rrotave të automjeteve kur dalin ne rruge kryesore te qytetit;
- Spërkatjen e rrugëve dytësore e cila do të përdoret gjatë fazës ndërtimore. Rrugët dytësore janë ekzistuese.
- Mbulimi i materialeve të ndryshme gjatë transprrtit dhe magazinimit të tyre në mjedis të hapur.
- Automjetet që do të lëvizin në rrugët kryesore dhe dytesore do të lëvizin me shpejtësi të ulët për të shmangur shkaktimin dhe përhapjen e pluhurave.
- Automjetet që do të përdoren për transport dhe ato për punime në zonën e projektit do të jenë në gjëndje të mirë mekanike dhe do tu jenë realizuar edhe serviset përkatëse.

8.2 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e tokës

Nga analiza e vlerësimit të ndikimeve që mund të shkaktohen gjate projektit të cilët mund të ndikojnë në cilësinë e tokës, rezultoi që nuk do të shkaktohet asnjë lloj ndikimi negativ që mund të ndikojnë në cilësinë e tokës. Gjithashtu nuk ekziston, gjatë këtyre aktiviteteve, mundësia e shkaktimit të fenomenit të erozionit. Gjithësesi rekomandohen këto masa zbutëse të cilat janë masa jo vetëm zbutëse por edhe zbatimi i tyre luan rol të rëndësishëm në ndërgjegjesimin e zhvillueseve të projektit.

- Në cdo rast derdheje aksidentale të lëndëve djegëse dhe lubrifikanteve të menaxhohet me njëherë duke e larguar nga sipërfaqja e tokës.
- Cdo gjërmim që do të realizohet gjatë fazës ndërtimore do të punohet me kujdes për mos shaktim të ndonjë shëmbje toke.
- Lëndët e para (beton, rërë) do të transportohen me kujdes duke mos lejuar derdhjen e tyre në mjedis.
- Cdo lloj mbetje që përftohen në fazët e ndryshme do të largohet nga zona e punimeve.
- Asnjë mbetje urbane nuk do të hidhet në mjedis.
- Pajisja e mjediseve të punës me kosha për mbeturina.
- Në vendet e punës do të përdoren tualete kimike.

8.3 Masat zbutëse të ndikimeve që ndikojnë në cilësinë e ujrave sipërfaqësore dhe nëntokësore

Nga analiza e vlerësimit të ndikimeve që mund të shkaktohen gjatë projektit të cilët mund të ndikojnë në cilësinë e ujrave, rezultoi që nuk do të shkaktohen ndikime negative që mund të

Ndertim i rrejtit te ujesjellesit zona industriale Bera Ndertim i Linjes se Dergimit Depo Nr.1- Depo Kombinat	Bashkia Berat	35
Punoi: Sonila Llupo Gogu, Eksperte Mjedis Olgert Gjika, Ekspert Mjedis	2022	

ndikojnë në cilësinë e ujrave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë. Gjithësesi rekomandohen këto masa zbutëse të cilat janë masa jo vetëm zbutëse por edhe zbatimi I tyre luan rol të rëndësishëm në ndërgjegjesimin e zhvillueseve të projektit.

- Në cdo rast derdheje aksidentalë të lëndëve djegëse dhe lubrifikanteve të menaxhohet me njëherë duke e larguar nga sipërfaqja e tokës.
- Cdo mbetje e përftuar gjatë punimeve ndërtimore të menaxhohen në mënyrë që të mos ndoten ujrat sipërfaqësorë dhe ata nëntokësorë.

8.4 Masat zbutëse për ndikimet që ndikojnë në cilësinë e florës

Nga analiza e vlerësimit të ndikimeve që mund të shkaktohen gjatë projektit të cilët mund të ndikojnë në cilësinë e florës, rezultoi që nuk do të shkaktohen ndikime negative që mund të ndikojnë në popullësinë dhe në fisiologjinë e llojeve të florës karakteristike të zonës. Gjithësesi, rekomandohen këto masa zbutëse të cilat janë masa jo vetëm zbutëse por edhe zbatimi I tyre luan rol të rëndësishëm në ndërgjegjesimin e zhvillueseve të projektit.

- Në cdo rast derdheje aksidentalë të lëndëve djegëse dhe lubrifikanteve të menaxhohet me njëherë duke e larguar nga sipërfaqja e tokës.
- Cdo mbetje e përftuar gjatë punimeve ndërtimore të menaxhohen në mënyrë që të mos ndotet mjedisi.
- Asnjë lloj aktiviteti nuk do të kryhet jashtë zonës së projektit.

8.5 Masat zbutëse për ndikimet ndaj vibrimeve

Në mënyrë që të minimizohet ky impakt sugjerohet të merren parasysh masat zbutëse si mëposhtë:

- Kompania /kontraktori duhet të pajisen makineritë/pajisjet me silenciator për të limituar zhurmën që çlirohet nga motori ne menyre qe te mos t'i kalojë 75 dB dhe rregullisht mirëmbajë të gjitha mjetet e ndërtimit dhe makineritë që duhet të plotësojnë Standardet Kombëtare të emëtimit.
- Kompania /kontraktori duhet të limitojë kohën e punës për aktivitete që gjenerojnë zhurma.
- Punimet që janë të lidhura me receptorë sensitive duhet të planifikohen në koordinim me autoritetet përkatëse.

9. Ndikimet e mundshme në mjedisin ndërkufitar

Duke u bazuar në hartën topografike, planvendosjen dhe në kordinatat e projektit dalim në përfundimin që zbatimi I projektit ndodhet ne bashkine e Beratit dhe nuk shkakton ndikim negativ me natyrë ndërkufitare sepse projekti si dhe gjithë pjesët përbërëse të tij janë të vendosura në një distancë të largët me kufijtë.

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.087Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Sonila LLUPO

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKA

Sonila

Gogu

Digitally signed by Sonila

Gogu

Date: 2022.08.15 12:51:42

+02'00'